

DOĽANSKÉ NOVINY

1/2024

Ročník XIV.

ZO ŽIVOTA V OMPITÁLI ■ VYCHÁDZA 3x ROČNE

TÉMY: ► ZO SAMOSPRÁVY ► LEXIKÓN ► POĽNÁ POŠTA III. ► UDIALO SA V OBCI ► NOVINKY ZO ŠKOLY A MŠ

Príhovor starostky

Vážení spoluobčania milí Doľančania,

úvodné slová sú pre vás bránou do ďalšieho čítania, a preto mám vždy veľký rešpekt pred písaním tohto príhovoru. Je večer, nedeľa 17. týždňa v roku. Po mrazivých nociach a chladných dňoch opäť začína slniečko naberať na sile a podieľať sa na tej nádhere, čo nám príroda na jar môže dať. Pre mňa osobne je jednou z najkrajších nedeľ v tomto roku. Možno sa na tom podpísalo krásne a slávnostné ukončenie misií, ktoré mne a našim farníkom prinieslo mnoho zamyslení a povzbudení v duchovnom živote, ale aj v tom svetskom, v ktorom často musíme prekonať mnoho prekážok. Keď som sa dnes na bicykli rozhliadala po tej rozkvitnutej prírode okolo nás, videla som ako sa prebúdzajú k životu. A podobne ako v prírode, aj v našej obci sa veci hýbu vpred. Viem, že nie všetky rozhodnutia sa vám zdajú v poriadku, viem, že veľa vecí, by ste urobili určite inak, lepšie, rýchlejšie, efektívnejšie. My sa ich však spolu s poslancami snažíme riešiť, čo najlepšie, tak aby tieto rozhodnutia a následne skutky vyhovovali pokiaľ možno všetkým obyvateľom. Nie je to ľahké, pretože mnohokrát máme zviazané ruky rozhodnutiami iných orgánov, či správcov alebo vlastníkov. Preto je po-

trebné, poznať váš názor, a prijať aj konštruktívnu kritiku. Spoločne so zástupcami samosprávy, miestnymi podnikateľmi, združeniami a samozrejme s vami, vážení občania, sa nám darí robiť z Doľan ešte krajší domov, na ktorý sme a budeme ešte viac pyšní. Som presvedčená, že ak budeme spolupracovať a ťahať za jeden povraz, dokážeme posunúť našu obec vpred.

O dva týždne bude nedeľa patriť celosvetovému Dňu matiek, je to deň, kedy vzdávame hold tým najdôležitejším ženám v našich životoch. Ženám, ktoré nám dali život, starali sa o nás, milovali nás a učili nás všetkému, čo vieme. Ja som mala to obrovské šťastie, že som svoju mamu poznala a milovala. Bola to silná, láskavá a múdra žena, ktorá pre mňa vždy znamenala ten najbezpečnejší prístav. Viem, že nie každý mohol mať také šťastie ako ja, pretože nie všetky mamy sú tu s nami. Mnohí z nás sme prišli o svoje mamy príliš skoro. S láskou na ne spomíname a v našich srdciach im navždy zostane to najdôležitejšie miesto. Chcem povzbudiť všetky deti, a to nielen tie malé, ale aj tie dospelé, ktoré už majú svoje deti, aby si vážili svoje mamy. Hovorte im, ako ich ľúbite, tráňte s nimi čas a pomôžte im, kedykoľvek budete môcť.

Na záver, by som Vám chcela poďakovať za podporu v rozvoji obce, za podporu prácu poslancov a za podporu, ktorú prejavujete mne samej. Želám vám všetko dobré do ďalších dní, veľa šťastia, zdravia a radosti a tiež úspechov v osobnom a pracovnom živote.

Katarína Guldanová, vaša starostka

Čo sa podarilo v tomto roku?

- **Výmena starých kotlov:** Neefektívne a poruchové kotle, ktorými vykurojeme obecný úrad, kultúrny dom a poštu sme nahradili novými kondenzačnými kotlami. Táto investícia sa nám už teraz vypláca, pretože sme dosiahli 30% úsporu plynu. To znamená nižšie náklady na prevádzku a šetnejší prístup k životnému prostrediu. Investícia nás stála 9 700 Eur.
- **Rekonštrukcia kuchyne v Kultúrnom dome Juraja Fándlyho:** Modernizáciou kuchyne sme zvýšili komfort a funkčnosť kultúrneho domu, čím sa stal ešte príjemnejším miestom pre stretnutia a zábavu. Celková rekonštrukcia stála 63 tisíc eur, pričom skoro polovicu finančných prostriedkov sme získali z dotácie. K peknému a modernému vzhľadu prispela aj obnova povrchu drevených parkiet v sále kultúrneho domu.
- **Rekonštrukcia kalvárie:** V súčasnosti prebieha rekonštrukcia kalvárie, ktorá zahŕňa modernizáciu elektroinštalácie, pričom do výkopov boli položené káble, ktoré budú slúžiť pre rekonštrukciu elektroinštalácie objektov Rímskokatolíckej cirkvi – Farnosť Dolány, a to Kostolíka sv. Leonarda a Kaplnky sv. Sebastiana. Vďaka tejto obnove sa kalvária stane ešte krajším a dôstojnejším miestom pre modlitby a duchovné rozjímanie. Celková rekonštrukcia bude stáť 25 tisíc eur. Aj na tento projekt bola podaná žiadosť o dotáciu a dúfame, že budeme úspešní.
- **Obnova základnej školy:** Na túto rekonštrukciu chceme získať finančné prostriedky z Programu Slovensko. Projektový zámer sme už podali na Radu partnerstva. Momentálne máme vypracovaný projekt a výkaz výmer. V prípade získania finančných prostriedkov sa môžeme tešiť nielen na nový vzhľad budovy, ale rekonštrukciou dosiahneme 83% úspory energií.
- **Vybudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd:** Po náročnom administratívnom procese máme právoplatné územné rozhodnutie a pracujeme na projekte pre stavebné povolenie. Táto investícia prinesie obci Dolány značný posun v oblasti životného prostredia a infraštruktúry.
- **Chodník na dlhavskej:** V štádiu vybavovania sú potrebné dokumenty pre stavebné povolenie, predpokladaný termín realizácie je však až v budúcom roku.
- **Revitalizácia verejných priestranstiev:** Revitalizácia priestorov za kostolom a v dome Juraja Palkoviča prispela k skrášleniu obce a vytvorenia príjemného prostredia pre obyvateľov.
- **Kultúrne a športové podujatia:** Spolu s miestnymi združeniami sme usporiadali niekoľko obľúbených kultúrnych a športových podujatí, medzi ktoré patrilo Pochovávanie basy, Víťanie detí do života, Víťanie jari, Divadelné predstavenie, tradičný výstup na Godovu skalu a iné pekné podujatia.

Chcem vyjadriť úprimnú vďaku poslancom obecného zastupiteľstva za ich aktívnu prácu, zamestnancom obecného úradu za ich profesionalitu a nasadenie a všetkým občanom, ktorí sa zapájajú do života obce a prispievajú k jej rozvoju.

Spoločne môžeme z Dolán urobiť ešte krajšie a príjemnejšie miesto pre život, kde sa budeme všetci cítiť ako doma. Čaká nás ešte veľa práce a dá sa predpokladať, že i mnoho problémov, verím však, že sa nám spoločnými silami podarí všetko zvládnuť k spokojnosti.

Katarína Guldanová

Dovoľte mi vyjadriť aj osobitné poďakovanie:

- Paľovi Ješkovi a aktívnym hasičom za pomoc pri rôznych nepriaznivých situáciách spojených so zlým počasím;
- Všetkým občanom, ktorí prispeli k občerstveniu pre účastníkov fašiangového sprievodu;
- Pani učiteľkám pri nácvikoch na obecné akcie, Fašiangový sprievod, Reprezentačný plec, Víťanie jari;
- Márii Vandákovej za nezištnú pomoc pri úprave verejného priestranstva pri kostole;
- Antonovi Horváthovi za vykosenie priestranstva za obecným úradom;
- Peťovi Prísečanovi ako iniciátorovi obnovy lavičiek na kostolíku spolu s členmi Spolku pre krajší život v Doľanoch, ktorí sa aktívne na obnove podieľali;
- Julke Chvíľovej a Márii Vandákovej za prípravu občerstvenia pre divadelníkov;
- Danielovi Ďurďovičovi za spracovanie a príspevky do našich novín; Redakčnej rade novín za príspevky a spoluprácu
- Pani riaditeľkám, pani učiteľkám a pani vychovávateľkám, rodičom a deťom ZŠ a MŠ za čas strávený prípravou a účasťou kultúrnych podujatí v obci
- Všetkým poslancom za ich snahu posúvať obec ďalej, za ich čas, ktorý v nemalej miere strávia na pravidelných pracovných poradách, či obecných zastupiteľstvách a všetkým, tým ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na práci pre obec.

Katarína Guldanová

PodĎakovanie Kamenárstvu Hudec z Trnavy

Chceli by sme úprimne poďakovať Kamenárstvu Hudec z Trnavy, konkrétne páňovi Dušanovi Hudecovi, ktorý nám bez váhania a bezplatne pomohol s opravou hrobu kňaza Pavla Berkeša, o ktorý sa stará obec.

Kamenárstvo Dušan Hudec st.
Ulica Malá 1221/19, 917 01 Trnava
+421 907 747 958

Triedenie odpadu v našej obci v roku 2023

V posledných rokoch sa téma triedenia odpadu stáva čoraz aktuálnejšou. Ľudia si uvedomujú dopad odpadu na životné prostredie a snažia sa ho znižovať. Aj naša obec sa pripája k tomuto trendu a usiluje sa o zvyšovanie úrovne triedenia odpadu.

V našej obci sa miera triedenia odpadu za rok 2023 vyšplhala na 64,83%. V porovnaní s rokom 2022 to predstavuje nárast o 18,35% (v roku 2022 bola miera triedenia 46,48%). Podarilo sa nám znížiť množstvo nevytriedeného zmesového komunálneho odpadu zo 189,5 ton na 121,8 ton.

Aj keď sa naša obec uberá správnym smerom, stále je tu priestor na zlepšenie. Každý z nás môže prispieť k lepšiemu životnému prostrediu separovaním odpadu.

Ďakovný list

Motto:

„NETREBA VEĽKÉ OHNE, KTORÉ ZAPÁLIA SVET, STAČÍ PLAMIENOK V JEDNÝCH OČIACH A OPLATÍ SA ŽIŤ“...

Vážený kolektív obce Doľany, pani starostka Mgr. Katarína Guldanová, poslanci a členovia OZ Doľany a zamestnanci Obecného úradu Doľany,

s úctou a láskou vyslovujeme aj cestou Doľanských novín úprimné Pán Boh zaplať – ďakujeme za iniciovanie a a zorganizovanie krásneho „ADVENTU V PALKOVIČOVOM DOME“ 17. decembra 2023 o 15.00 hod.

Súčasťou tohto duchovného a ľudského podujatia bolo aj nečakané ocenenie – CENA OBCE súrodencom Vivien a Štefanovi Vadovičovým za ich vynikajúce športové úspechy v Slovenskej republike i v zahraničí.

Rovnako mne – CENA OBCE za dlhoročnú obetavú prácu pre komunitu a CENA STAROSTKY OBCE za dlhoročnú obetavú prácu pre samosprávu.

Úprimne si všetci traja vážime udelenie ocenení vrá-

tane darov a máme radosť z iniciatívy Mgr. Kataríny Guldanovej a Vášho súhlasu vo veci ich udelenia.

Musíme a chceme konštatovať, že pani starostka už po ročnej práci v tejto funkcii dokázala pre obec Doľany vykonať obdivuhodný kus práce a množstvo úspešných a potrebných aktivít vo verejnom živote Doľan.

Prečo? Preto lebo chcela, zaprela seba, kus svojho súkromia a rodiny, ale aj preto, lebo má a musí mať oporu vo Vás – poslancoch OZ Doľany a v kolektíve zamestnancov Obecného úradu Doľany.

V závere Vám všetkým ešte raz zo srdca ĎAKUJEME a prajeme Vám a Vaším rodinám všetko požehnané, potrebné a pekné v roku 2024.

JUDr. Ida Konopová, PhD.
v.z. ocenených občanov

„Na slovíčko, poslanci“

1. Čo (resp. kto) Vás viedlo k rozhodnutiu ísť kandidovať na post poslanca Obecného zastupiteľstva v Doľanoch?
2. Ako hodnotíte všeobecne doterajšiu prácu a činnosť Obecného zastupiteľstva v Doľanoch – odborne i ľudsky a v ktorej oblasti života obce ste aktívny?
3. Aké vízie – plány máte do zostávajúceho volebného obdobia a čo konkrétne by ste chceli v obci Doľany iniciovať alebo zrealizovať?

Ing. Daniel Ďurďovič:

V riadnych voľbách do samosprávy obcí na jeseň roku 2022 sa javilo, že málokto má záujem ísť do obecného zastupiteľstva, podujal som sa preto v doplňujúcich voľbách kandidovať za poslanca. Doteraz sa nám podarilo pripraviť zopár príjemných kultúrno-spoločenských podujatí, čo je zásluha pani starostky, poslancov OZ i dobrovoľníkov. Osobne ma tešia úspešne dokončené projekty, spravodlivejší systém poplatkov za komunálny odpad, v čase uzávierky už asi dokončené rekonštrukcie elektroinštalácie na Kalvárii i kuchyne v Dome kultúry J. Fándlyho, čo by samozrejme bolo obtiažnejšie, keby si poslanci robili medzi sebou schválnosti. Myslím, že keď sa nám ešte podarí – popri iných, menších projektoch – v dohľadnom čase zrekonštruovať multifunkčné ihrisko a vybudovať chodník na Dlhovskej ceste, bude to vcelku úspešné obdobie.

Mgr. Stanislava Oravcová:

1. Ísť znovu kandidovať na post poslanca som sa rozhodla z veľmi jednoduchého dôvodu a to, že mi stále záleží na našej dedinke, aby sa nám tu všetkým dobre žilo.
2. Prácu a činnosť Obecného zastupiteľstva hodnotím po každej stránke veľmi dobre. Činnosť máme rozdelenú podľa toho, čomu kto najlepšie rozumie a navzájom sa dopĺňame.
3. Mojou víziou je hlavne dokončiť všetky rozrobené práce do zdarného konca a ďalej postupne zvelaďovať náš spoločný hmotný aj kultúrny majetok.

MVDr. Gabriel Miksa:

1. Snaha upokojiť atmosféru a prispieť ku konštruktívnemu rozvoju našej obce. Viacerí sa ma pýtali, či budem kandidovať na poslanca, nemal som tú ambíciu. Keď ma však oslovila p. Katarína Guldánová, s cieľom vytvoriť konštruktívne zastupiteľstvo, zmenil som názor.
2. Obecné zastupiteľstvo pracuje veľmi konštruktívne, ľudsky, používame vždy „kolektívny mozog“. Stretávame sa každé 2 týždne, diskutujeme o veciach, možných a vhodných riešeniach a ak treba rozhodnúť, aj záveroch.

Pani starostka nás informuje o chode obce, finančných príjmoch a výdajoch obce a z toho vyplývajú aj naše ďalšie kroky a rozhodnutia.

Som predsedom komisie finančného riadenia obce, výstavby, projektových programov a investícií.

3. Ako Obecné zastupiteľstvo sme hneď na začiatku diskutovali o našich individuálnych plánoch a cieľoch, o programe p. starostky, čím sme vytvorili prienik spoločných priorít a to sú:

- výstavba kanalizácie a zabezpečenie financií na jej realizáciu,
- rekonštrukcia školy – len s dobrou školou môže- me vytvárať dobrú budúcnosť,
- dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry - chodník na dlhovskej ceste,
- oprava a rekonštrukcia elektroinštalácie Kalvárie, ktorá bola v havarijnom stave,
- vybudovanie denného stacionára pre našich občanov,
- využívať aktuálne možné dostupné fondy, výzvy, programy pre rozvoj obce – v tomto byť nápo- mocní p. starostke, ktorá tieto veci sleduje.

Naším spoločným cieľom je riadiť a rozvíjať našu dedinu tak, aby boli naši obyvatelia spokojní.

Verím v biblické, „Po činoch ich poznáte a nie po slovách“ – keďže, naše ciele presahujú jedno volebné obdobie, budeme pracovať tak ako doteraz, veľa urobíme a položíme základy pre realizáciu veľkých projektov, pre dlhodobú spokojnosť našich občanov, aby nás naši občania na konci nášho mandátu „Poznali po činoch“.

(red)

Prezidentské voľby 2024 – výsledky za obec Doľany

Prvé kolo prezidentských volieb sa konalo v sobotu 23. marca 2024. V Doľanoch využilo svoje právo 567 voličov, čo predstavovalo 62,79% účasť.

P.č.	Meno a priezvisko kandidáta	Počet hlasov	v %
1	Andrej Danko	0	0,00
2	Patrik Dubovský	10	1,76
3	Krisztián Forró	0	0,00
4	Štefan Harabin	55	9,71
5	Ivan Korčok	271	47,87
6	Marian Kotleba	7	1,23
7	Ján Kubiš	10	1,76
8	Igor Matovič	16	2,82
9	Milan Náhlík	0	0,00
10	Peter Pellegrini	197	34,80
11	Róbert Švec	0	0,00

V druhom kole prezidentských volieb sa v sobotu 6. apríla 2024 stretli kandidáti Ivan Korčok a Peter Pellegrini. V Doľanoch využilo svoje právo 668 voličov, čo predstavuje 75,14% volebnú účasť.

P.č.	Meno a priezvisko kandidáta	Počet hlasov	v %
1	Ivan Korčok	352	52,77
2	Peter Pellegrini	315	47,23

Prezidentom sa stal P. Pellegrini.

(red, zdroj: volbysr.sk)

Ompitálsky lexikón

Každý z nás sa už určite stretol s názvami, menami, tradíciami, ktoré sú neodmysliteľne spojené s našou obcou. Pomenovania často bežné, že sa nezamýšľame nad významom. Preto je tu tento abecedný lexikón ompitálskych názvov a mien, v ktorom sa možno niečo naučíme, na niečo si spomenieme, niečo si objasníme. V každom čísle novín budú predstavené názvy alebo mená na jedno písmeno v abecednom poradí.

paholek - mládenec

pantok - sekera

pantofle - obuv s podrážkou s nízkym podpätkom, vpredu s kožou, do ktorej sa navliekala predná časť chodidla po priehlavok. Ostatná časť chodidla bola voľná. V pantoflách sa chodievalo okolo domu, do poľa, ale ženy tak vraj chodievali aj na tanec.

parta - súčasť sviatočného oblečenia len u dievčat, neskôr u nevesty a družičiek, bývala bohato zdobená

partéka - látka

páterky - ruženec

pedynuvat - starať sa o niekoho

peglajas - žehlička

penecír - vreckový nožík

petržál - petržlen

pinta - stará dutá miera, predstavovala 2 holby (1 holba = 0,9 litra)

plajštyf - ceruzka

pluchýr - vyrážka

poltopánky - "strevice" sa začali nosiť po 1. svetovej vojne a nosili ich hlavne mladé dievčatá

pohreb - každého zomrelého vystrelí do rakvy na 2 - 3 dni, zomrelý bol oblečený vo sviatočných šatách, v ruke mal páterky alebo krížik. Kým však príbuzní zomrelého zaobstarali rakvu, mŕtvy ležal na postielke zo slamy

pocheraj - zákusok

podzet sa - zmiznúť

pod poléfku - do polievky

porcia - daň, poplatok

poriščo - porisko

porta - stará plošná miera, predstavovala sedliacku usadlosť, ktorá mala 4 sedliacke domy alebo 12 želiarskych domov

pošcat - požičať

potutme - tajne

priadky - k dlhým zimným večerom patrili priadky. Dievčatá chodili priasť zvlášť a ženy zvlášť. Počas priadok sa veľa rozprávalo, spievalo, klebetilo. Každý večer sa stretávali v inom dome. Priadlo sa na kolovrátkoch i na vretienkach.

predpasófka - malá zástierka uviazaná v páse

prefrajmačiť - premiestniť

prostrýdek - stred

puchor - žalúdok hydiny

pukanie - mládenci pukali (plieskali) s korbáčmi dlho do noci počas každého dňa v advente, najviac pred farou a pred kostolom. Napodobňovali tým betlehemských pastierov. Korbáče, s ktorými pukali boli 2 až 3 metre dlhé, mali krátku rúčku, na konci boli uviazané konské alebo kravské vlasy z chvosta.

púrý - pór

Púť k sv. Leonardovi - Púť vždy býva siedmu nedeľu po Veľkej noci. Naše pútnické miesto patrí medzi najstaršie pútnické miesta na Slovensku.

pyndrit sa - pomaly sa hojiť

pyrštajch - lesný chodník

pyzmocher - domáci majster

(nb)

Tip na výlet - Západoslovenské múzeum v Trnave

Ako v každom čísle Dolianskych novín, tak aj v tomto vám prinášame tip, kam sa vybrať na výlet v našom okolí - do Západoslovenského múzea v Trnave.

Ak sa chcete vydať na výlet a naučiť sa pri tom niečo nové, skvelým tipom na návštevu je Západoslovenské múzeum v Trnave. Múzeum sídli v budove bývalého klaristického kláštora z 13. storočia a nájdete v ňom množstvo zaujímavých expozícií, ktoré počas prehliadky môžete navštíviť. Múzeum má široký záber preto sa tu dozviete napríklad o archeológii, o živéj a neživej prírode v Malých Karpatoch, o Klariskách, nájdete tam vystavený dobový nábytok, expozíciu zameranú na tradičný ľudový odev vidieckeho obyvateľstva, Oratórium, ktoré klarisky navštevovali počas bohoslužieb, expozíciu

venovanú významným športovcom v Trnavskom kraji a množstvo ďalších zaujímavých zbierkových predmetov a informácií.

Múzeum pripravuje pre návštevníkov rôzne podujatia či výstavy.

Adresa múzea: Múzejné námestie 3, Trnava.

Otváracie hodiny: Ut - Pia 8:00 - 17:00, posledný vstup 16:30, So - Ne 11:00 - 17:00, posledný vstup 16:30.

Zdroj: www.zsmuzeum.sk

Memoriál R. Vrbinkoviča v stolnom tenise

Športové podujatie, ktoré piaty ročník sa konal 6. januára 2024 v Dome kultúry J. Fándlyho, prinieslo tieto výsledky:

- 1. miesto Stano Blecha
- 2. miesto Martin Vika
- 3. miesto Rado Kapa
- 4. miesto Vlado Čavojský

(zdroj: FB stránka FK Cinemax Doľany)

6. Reprezentačný ples športovcov

20. januára 2024 sa v Dome kultúry J. Fándlyho konal Reprezentačný ples športovcov, ktorého atmosféru si môžete vychutnať na nasledujúcich fotografiách.

----- POĎAKOVANIE ZA PODPORU TOHTO ČISLA NOVÍN PATRÍ FIRMÁM: -----

Uvítanie detí do života

Na Obecnom úrade sme 3. 2. 2024 slávnostne uvítali do života 9 našich najmladších obyvateľov, narodených v roku 2023. Rodičia si okrem gratulácie prevzali od starostky Pamätný list dieťaťa a malý darček. Tešíme sa našim novým občanom a želáme im a ich rodičom hlavne veľa zdravia.

Fašiangový sprievod

V sobotu pred Popolcovou stredu, teda 10. februára, sa našimi ulicami prehnal Fašiangový sprievod. Do sprievodu sa zapojili malí aj veľkí a nechýbali masky ako šašovia, Mikuláš, princezná, rôzne zvieratká a veľa ďalších. Sprievod sa začal o 14:00 pred Obecným úradom a za spevu a hudby prešiel ulicami až k Hasičskej zbrojnici, kde bolo pripravené malé občerstvenie.

Jozefovský výstup na Godovu skalu

Ako býva zvykom, vždy na Jozefa sa koná Jozefovský výstup na Godovu skalu. Neboľo tomu inak ani tento rok a 24. marca sme sa spoločne prešli na Godovu skalu, kde sme si zaspievali a opiekli rôzne dobroty.

Družobná návšteva Bolatic: Víkend plný priateľstva a inšpirácie

Aj tento rok nás, ako už po mnohé roky predtým, pozvali naši priatelia z Bolatic na tradičnú „Turistickú Bolatickú dvacítku“. Už od príchodu sme sa cítili ako doma. S otvorenou náručou nás privítala srdečná pohostinnosť a priateľská atmosféra.

Futbalisti a turisti z Dolian a Bolatic si už vybudovali hlboké puto, ktoré sa zrodilo pred rokmi práve na futbalovom ihrisku. V sobotu pred turistickou akciou sa uskutočnil už tradičný futbalový zápas Doľany FK Cinemax – Marakana Bolatice, ktorý síce tentokrát skončil víťazstvom Bolatic, no zábava a priateľská rivalita nechýbali.

Moje stretnutie s Bolatickým starostom pánom Herbertom Paverom bolo príležitosťou na výmenu skúseností z oblasti samosprávy. Navštívili nádherný novovybudovaný Domov sociálnych služieb sv. Kataríny, Bolatický Bolatický skanzen, kompo-

stáreň, ktorú s pomocou eurofondov vybudoval miestny podnikateľ. Súčasťou našej návštevy bola aj účasť na bohoslužbe, kde nás srdečne privítal aj miestny pán farár.

Bolatice sú malebná dedinka na okraji Hlučinskej pahorkatiny, kúsok od Poľských hraníc. Je to moderná a rozvinutá obec, ktorá s hrdosťou prezentuje svoje úspechy. Je priam úchvatné aký je viditeľný záujem obyvateľov Bolatic o dianie v obci, o jej zveľadovanie a o budovanie pevných medziľudských vzťahov. No musím povedať, že ani my v Doľanoch sa nemáme za čo hanbiť, no z Bolatic si môžeme odnieť inšpiráciu pre nové aktivity a projekty.

Tešíme sa na ďalšie stretnutia s našou družobnou obcou Bolatice a na budovanie pekných a trvalých vzťahov.

Katarína Guldanová

Divadlo DINO s novou hrou Doma je doma

Po roku nás opäť poctilo svojou návštevou Divadlo DINO z Hornej Stredy. V sobotu 20. apríla 2024 v DK J. Fándlyho predstavilo dolianskemu publiku svoju najnovšiu oddychovú komédiu s názvom **Doma je doma** pod režisérskou taktovkou Františka Reháka. Doma je príznačný názov krčmy, kde sa stretávajú rôzne ľudské karikatúry, občas stereotypné, ktoré takmer nič nespája, okrem nie príliš vysokého intelektu a mravných zásad, no najmä záľuby v alkohole. Mozaika vtipných dialógov a retrospektív končí, ako to už v krčmách občas býva zvykom, poriadnou melou.

(dd)

Deň Zeme

22. apríla 2024 si naši školáci pripomenuli Deň Zeme, čistili okolie školy a učili sa triediť odpad. Viac sa dozviete v článku o školenia strane 19.

Stavanie Mája

V utorok 30. apríla 2024 sa konalo tradičné Stavanie Mája pred Hasičskou zbrojnicou. O dobrú náladu sa postarali DH Doľančanka pod vedením V. Schwarz a DJ MIREC. Občerstvenie, vrátane tradičnej cigánskej pečienky, pripravili organizátori z DHZ Doľany.

(red., foto: Z. Jurčovičová, K. Guldánová)

Okienko zo života farnosti Doľany

V našom tradičnom Okienku sa k Vám radi prihovárime aj v roku 2024. Zrekapitulujeme si významnejšie udalosti a aktivity vo farnosti Doľany za obdobie december 2023 – apríl 2024, do ktorých boli pod vedením VDP. farára Mgr. Jána Bučeka, v súčinnosti s Mgr. Katarínou Guldanovou, starostkou obce Doľany a obcou Doľany, aktívne zapojení aj členovia Synodálneho tímu farnosti Doľany (STFD) a Misijného zrnka detí (MZD) Doľany pod vedením manželov Jozefa a Márie Gregorových. Pán Boh zaplať – ďakujeme !

- ▶ **Adventné obdobie 2023:** o.i. ruženec detí MZD Doľany pravidelne v nedeľu o 10.00 hod. v kostole pred sv. omšou, 10.12.2023 sv. omša s hudobným doprovodom gospelovej skupiny „Neznámi na Trati“ zo Šenkvic, rorátne sv. omše, t. j. omše na úsvite 2 – 3x v týždni, celofarská vianočná sv. spoveď 15.12.2023, pobožnosť „Svätá rodina hľadá prístrešie“ 15. – 17.12.2023 s pokračovaním vo farnosti Častá a Dechtice do 23.12.2023, Vianočná akadémia MŠ a ZŠ Doľany 16.12.2023, Advent u Palkoviča 17.12.2023 o 15.00 hod. s kultúrnym programom, občerstvením a udelením ocenení obce Doľany a starostky obce Doľany trom dotknutým občanom Dolian,
- ▶ **Vianoce 2023:** súbeh IV. adventnej nedeľe a Štedrého dňa 24.12.2023 s posvätením betlehemov, blahoželaním p. farárovi k narodeninám (22.12.2023) a polnočnou sv. omšou, na I. sviatok vianočný – Božieho narodenia 25.12.2023 o 15.00 hod. Jasličková pobožnosť (JP) MZD Doľany „Prišli sme sa mu pokloniť“ s pekným programom, sprievodným slovom Márie Gregorovej, hudobným doprovodom DH Doľančanka, dolianskym spevokolom, huslovým vystúpením Ing. Rudolfa Zajíčka a jeho vnučky Dianky Šišolákovej. Dobrovoľný finančný príspevok bol určený na náklady zreštaurovania sochy Panny Márie s Ježiškom z Kostolíka sv. Leonarda., 26.12.2023 na II. sviatok vianočný – sv. Štefana požehnanie nového vína po sv. omši, popoludní koledovanie MZD Doľany „Dobrá novina“ na účel PMD – projekty v Afrike v domácnostiach rodín farnosti Doľany (celkový finančný výťažok bol 435 EUR), 29.12.2023 o 15.00 hod. pekné „Kolednícke vystúpenie“ FS Vieska z Vištuka, pričom honorár obetovali rovnako ako pri JP na náklady zreštaurovania sochy Panny Márie s Ježiškom, sv. omše s vysielaním v Rádiu Mária od 30.12.2023 do 07.01.2024, finančné dobrovoľné zbierky veriacich na predmetnú sochu P. Márie s príspevkami sponzora a RKFÚ Doľany, sv. omše a pobožnosti 31.12.2023 na Silvestra a 01.01.2024 na Nový rok, 07.01.2024 skončenie Vianočného obdobia v nedeľu Krstu Krista Pána,
- ▶ **Účasť Jozefa Gregora na celoslovenskom stretnutí animátorov Misijného diela detí** s názvom „Budík“ konanom 26.01. – 28.01.2024 v Badíne, ktoré nám Jožko Gregor stručne priblíži v prílohe tohto Okienka,
- ▶ **Farské štvordnie za chorých vo farnosti Doľany** 08.02. 2024 – 11.02.2024 so sv. omšami, adoráciou rodín za chorých, udelením sv. pomazania a prosbami veriacich s úmyslami na lístočkoch v košíku 11.02.2024 na sv. omši o 10.30 hod., posvätenie zreštaurovanej sochy Panny Márie s Ježiškom z Kostolíka sv. Leonarda s príslušenstvom 11.02.2024 na rannej sv. omši o 08.00 hod.,
- ▶ **Pôstne obdobie:** začiatok Popolcová streda 14.02.2024, krížové cesty v piatok večer v kostole a v nedeľu o 15.00 hod. dobrovoľníkov na kalvárii pod novým vedením Milady Lechovičovej, ktorá sa ho ochotne ujala. Úprimné poďakovanie patrí Barbore Pikulíkovej, ktorá ich napriek vysokému veku doteraz aktívne viedla. 23.02.2024 bola hodnotná animovaná krížová MZD Doľany v kostole pod vedením animátora Jozefa Gregora, za čo im vyslovujeme PBZ – vďaka,
- ▶ Vo farnosti a obci Doľany sme mali 20.02.2024 o 15.00 hod. netradičný, ale veľmi dôstojný cirkevno-služobný pohreb a obrad (MV SR) zosnulého Jozefa Ivanča, 73-ročného občana Dolian a dlhoročného príslušníka PZ SR. Jožko, R.I.P. a pozostalým aj v mene redakcie DN úprimnú sústrasť,
- ▶ V nedeľu 10.03.2024 bola pod vedením Miladky Lechovičovej o 15.00 hod. Krížová cesta dobrovoľníkov a po nej v Kostolíku sv. Leonarda **ďakovná pobožnosť k úcte Panne Márii Kráľovnej s Ježiškom**, ktorej socha bola vďaka dotknutým sponzorom a darcom krásne zrekonštruovaná,

- ▶ **Pôstna polievka Podelíme sa!** sobota 16.03.2024 o 15.00 hod. v DKJF v Doľanoch, organizovaná RKFÚ Doľany a OcÚ Doľany – celkovo 18.ročník, v Doľanoch 6. ročník. Výťažok z pôstnej zbierky 300 EUR bol 19.03.2024 poukázaný na zbierkový účet organizátorov Katolícke hnutie žien, Úsmev ako dar s požehnaním otcov biskupov. Použije sa ako príspevok našej farnosti na udržanie bývania nízkopríjmových rodín

s deťmi a ich ochrany pred bezdomovectvom. Vyslovujeme úprimnú vďaka – PBZ všetkým tým, ktorí túto peknú duchovnú akciu pripravili, pomohli a prispeli – hmotne alebo finančne. Osobitne sponzorom Reštaurácia Šeborovi Častá, Vadovičovi Pekáreň Častá, Ing. Emília Kovačovská, Ing. Daniel Ďurďovič a všetkým ostatným darcom, samozrejme, aj obslužnému personálu (Viera Mruškovičová a Milada Lechovičová, ktoré zabezpečili aj výzdobu stolov a fotodokumentáciu),

► 27.03.2024 sme mali vo farnosti pohreb 81-ročnej Evy Vrbinkovičovej, rod. Zlochovej, bývalej učiteľky ZŠ Doľany a riaditeľky ZČŠ Doľany. Za obec a farnosť jej vyslovujeme R.I.P, a poďakovanie aj cestou Doľanských novín,

► **Veľkonočné obdobie** – po Palmovej (Kvetnej nedeľi) 24.03.2024 sme 28.03.2024 prešli z pôstneho do veľkonočného obdobia. Obrady Veľkonočného trojdnia boli dôstojné a duchovne bohaté. O to s väčšou radosťou sme potom prežili Veľkonočné sviatky – v kostole i v rodinách. Počas Veľkonočnej oktávy sme pokračovali v slávení Pánovho Zmŕtvychvstania. 03.04.2024 sme na poslednej ceste životom odprevadili 64-ročnú Máriu Lechovičovú, rod. Kovačičovú, ktorá pracovala dlhšie obdobie v MŠ Doľany ako pomocná kuchárka a upratovačka., V mene obce Doľany v.z. Mgr. Kataríny Guldanovej jej ďakujeme za usilovnú prácu a šikovnosť. 07.04.2024 bola Nedeľa Božieho milosrdenstva, kedy pri obidvoch sv. omšiach mali

pátri misionári prípravné príhovory na misie v našej farnosti od 20.04.do 28.04.2024. Niektorí farníci z Dolian sa zúčastnili púte na Butkove s farnosťou Košolná a okolie s peknými duchovnými i ľudskými zážitkami a rovnako počasim... Misie vo farnosti sa riadili bohatým duchovným programom, sv. omšami, sv. pokánia a ďalšími zaujímavými aktivitami. Program pripájame ako pamiatku v prílohe Okienka.

JUDr. Ida Konopová, PhD. koordinátor STFD

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Doľany
Vás pozýva na

PŮT K SV. LEONARDOVI

Púť sa koná na kalvárii v Doľanoch
v nedeľu 12. mája 2024

PŮTNICKÁ SV. OMŠA:
o 10.30 hod. na kalvárii
hl. celebrant - Apoštolský nuncius Mons. Nicola Girasoli

Pozývame aj pútníkov v krojoch:
sprievod krojovaných je od kostola o 10.30 hod.

POBOŽNOSŤ K SV. LEONARDOVI:
o 15.00 hod. v kostolíku sv. Leonarda
(pri pobožnosti bude možnosť osobne si uctiť relikvie sv. Leonarda)

V závere Okienka Vám prajeme pozhnané a pokojné prežitie jari 2024, **osobitne dolianskej tradičnej púte k sv. Leonardovi 12.05.2024** (viď plagátik) a tradičnej **výmennej púte v Sološnici 09.06.2024.**

Mimoriadne pripájame duchovný bonus – stručné zhodnotenie stretnutia animátorov v Badíne od Jozefa Gregora, ktorý sa ho za našu farnosť osobne zúčastnil:

Počas víkendu od 26. – 29. januára 2024 sa v Badíne uskutočnilo Celoslovenské stretnutie animátorov Misijného diela detí pod názvom „Budík“. Keďže aj v našej farnosti máme spoločenstvo – Misijné zrnko, stretávame sa pred sv. omšou pri spoločnej modlitbe sv. ruženca, zapájame sa vo farnosti rôznymi aktivitami počas roka ako napr. koledovanie v obci, minulý rok jasličková slavnosť, krížová cesta za účasti detí, misijná nedeľa a jej spoločné slávenie s deťmi družobného zrnka zo Smoleníc.

Na to, aby naša činnosť pokračovala aj naďalej, bolo a je potrebné, aby sme aj my animátori nabrali nový impulz, námety, inšpiráciu ako pracovať s deťmi vo farnostiach. Toto stretnutie, na ktorom som mal možnosť zúčastniť sa ako aj ďalších 80 animátorov, katechétov, vedúcich Misijných zriek z celého Slovenska nás nesmierne obohatilo. Spoznal som v osobnom rozhovore skvelých ľudí, vypočul svedectvá, získal kontakty. Práca s deťmi je v dnešnej dobe veľmi náročná.

Program v Badíne bol skutočne bohatý. Programom nás sprevádzali lektori: Vdp. Ivan Kňaze – národný riaditeľ Pápežských misijných diel a jeho skvelý team, ktorý pracuje pre PMD. Svojou účasťou, povzbudením a námetmi nás obohatili manželka Danka a Jožko Kudriovci. V ich prednáške sme hľadali odpoveď na otázku Kto som? Čo ponúknem svojmu okoliu? Môžem ponúknuť svoju vieru iba svojim deťom alebo zájdem ďalej a podelím sa o svoje prežívanie viery zo svojim okolím? Aby sa človek dostal k viere, potrebuje prijať Božie slovo. Ďalšími prednášajúcimi boli zástupcovia PMD z Českej republiky. Povzbudili nás k spoločnej modlitbe. Detí v Čechách stávajú MOST: Modlitby, Obety, Služby, Tvorivosti.

Pozvanie prijal aj rektor seminára Vdp. Ambroisse Kihoun z Afrického Beninu. Prišiel špeciálne na toto stretnutie. Priblížil nám prežívanie viery v Afrike, porozprával o živote seminaristov, bohoslovcov v Afrike, vyzdvihol život viery tradičnej rodiny, prežívanie liturgie v ich oblasti. Máme sa čo od nich učiť...

Ďalším hosťom bol Milo Jilo, skvelý spevák, animátor. Obohatil nás svojim kreatívnym vystúpením a námetmi.

V posledný deň kurzu prišiel medzi nás otec biskup Mons. František Trstenský. V prednáške vyzdvihol biblický pohľad na život Panny Márie a Sv. Jozefa. Ich vzájomnú

komunikáciu. Zamýšľal sa nad procesom odovzdania viery. Povzbudil nás, aby sme aj vo farnostiach neboli pre seba konkurenciou. Ťahali spoločne za jeden povraz a hlavne sa nebáli, boli odvážni. V osobnom rozhovore s otcom biskupom, o.i. pozhnal našu farnosť, bola mu známa vďaka skvelým ľuďom v skvelej firme Zaex, dokonca poznal naspamäť PSČ obce. Našu obec, a farnosť pozná aj množstvo animátorov v súvislosti s firmou Zaex.

Súčasťou programu bola aj celonočná adorácia, v ktorej som prosil aj za Vás, za rodičov, deti, farníkov našej farnosti.

A čo dodať na záver? Kráčame spoločne vo svetle viery. Moje skromné želanie vytvoriť v našej farnosti rodinné spoločenstvo, Rodičia, deti stretávať sa aspoň raz za dva týždne pri spoločnej modlitbe. Byť príkladom pre svoje deti. Byť impulzom. Aj touto cestou povzbudzujem Vás, rodičia! Nebojte sa prísť spoločne s deťmi na modlitbu. Každý rodič môže byť animátorom. Každé stretnutie môže viesť iný rodič, rodinka. Prinášať nápady, inšpiráciu, kreativitu ako oživiť naše farské spoločenstvo. K tomuto nás povzbudzuje aj otec biskup František Trstenský a Vdp. Ivan Kňaze a jeho skvelý team PMD. Dôležitá je komunikácia v osobnom rozhovore, kde Vám dám potrebné informácie alebo v aplikácii WhatsApp, kde sa môžete spokojne pridať, máme vytvorenú skupinku pod názvom 19. Misijné zrnko Doľany. Môžete tam písať svoje nápady, podnety, inšpirácie. Povzbudzujem Vás k spoločnej účasti na modlitbe. Nie sme pre seba konkurenciou, ale obohatením... Navzájom ťaháme za jeden povraz spoločne. Tak ako sme kráčali a boli vedení na formačnom stretnutí aj my animátori z jednotlivých diecéz počas skvelého víkendu v Badíne.

S pozdravom a v spojení vo vzájomnej modlitbe

Jozef Gregor

Naša jubilantka Valéria Bednarovská

Obec Doľany má svoju najstaršiu občianku zo žien, ktorou sa 22.02.2024 stala 90-ročná Valéria Bednarovská, rod. Slobodová. Pri tejto príležitosti sme sa rozhodli vzácnjej jubilantke nielen srdečne zablahoželať, ale položiť aj niekoľko otázok, na ktoré nám ochotne odpovedala.

Mohli by ste stručne charakterizovať Váš doterajší život – od detstva, cez mladosť, dospelosť až po súčasnú síce zrelú, ale peknú starobu?

Narodila som sa 22.02.1934 v Ompitáli, dnešné Doľany v katolíckej rodine rodičom Cypriánovi a Bernardíne Slobodovým. Mala som dvoch súrodencov brata Justína a sestru Máriu, ktorí už nežijú. Detstvo bolo pekné, len rýchlo pominulo, rovnako ako mladosť. Vydala som sa v r. 1959 za Karola Bednarovského, s ktorým sme mali a spoločne vychovali 6 detí: Jozefa, Máriu, Petra, Pavla, Beátu a Katarínu. Manžel zomrel pomerne skoro v r. 1992 vo veku 58 rokov. Bola som teda 32 rokov vydatá a 32 rokov som vdova. Pracovať sme museli obidvaja, lebo peniaze boli treba na všetko... Starostlivosť o deti a domácnosť, na stavbu rodinného domu a iné potrebné veci. Bola som zamestnaná okrem prác v domácnosti pri 6 deťoch ako lesná robotníčka v horách pri vysádzaní mladých stromčekov, tzv. lesnej škôlky. Mali sme dobrý kolektív, veľa sme sa porozprávali a zasmiali. Potom som 10 rokov pracovala v Domáciach potrebách v Modre ako predavačka a určitý čas v bývalom JRD Doľany. Ďalej som už ako 65 ročná bola zamestnaná na pošte v Doľanoch, kde som o.i. pracovala s vedúcou pošty Vinckou Schwarzovou. Mám v živej pamäti nosenie pošty do susednej obce Dlhá, spolu s Jozefom Schwarzom z uličky. Išli sme ráno s poštárskou kabelou autobusom do Dlhej a na obed s pol dvanástym sme sa vracali. Poštu som nosila aj v dedine s Jarmilou Horeckou. Starobný dôchodok prežívam v našom dome, čo-to urobím ešte aj okolo domu. Čítam, modlím sa, pozerám o.i. TV LUX a teším sa každej návšteve svojej rodiny. Detí, vnúčat, pravnúčat... Mám už 12 vnúčat a 9 pravnúčat. Vnúčatá: Kristína, Martin, Veronika, Jakub, Monika, Zdenka, Dominik, Erik, Nikola, Martina, Ivan a Viktor. Pravnúčatá: Zoja, Izabela, Markus, Oliver, Karolína, Andreas, Ema, Jakub a Agáta.

Na čo a na koho najradšej spomínate – kladne i záporne, teda s radosťou alebo smútkom?

Spomienok mám veľa a všelijakých. Dobrých i horších, veselších i smutnejších. Vlastne celý život človeka ja jedna veľká kniha spomienok a to by bolo nadsť, vybrať tie alebo iné. Svoj život som sa snažila žiť čestne, skromne a najmä vo viere Boha a láske k blížnym.

Keby ste si mohli vybrať miesto bývania – na vidieku alebo v nejakom meste – dali by ste prednosť svojej rodnej obci Doľany (bývalý Ompitál)?

Na túto otázku Vám odpoviem na rovnu: nemenila by som Doľany za nič iné. Je to pekná dedina, aj príroda a okolie sú pekné a väčšina obyvateľov dobrá. Tu som naozaj doma. Mala som a ešte aj mám niekoľko dobrých kamarátiek, s ktorými sme sa nielen kamarátili, ale aj modlili. Vytvorili sme duchovné spoločenstvo „Modlitby matiek“ a pravidelne sme sa stretávali v našich domácnostiach (Margita Tichá, Marta Vadovičová).

Čo sa Vám v Doľanoch najviac páči a opačne, nepáči a prečo?

Bývanie v Doľanoch je pekné. Mám, ako sme to už hovorili, veľa pekných spomienok z bývalých zamestnaní, najmä z práce poštárky, potom zo sedení a debát s priateľkami na lavičkách pred domami (Magdaléna Hutárová, rod. Lanáková a spol.)

Napriek tomu, že je v obci veľa dobrých ľudí, pozorujem už dlhší čas, že sa vzťahy medzi nimi zhoršili. Ľudia už nie sú k sebe takí blízki, súdržní, ako voľakedy, skromnosť nahradila namyslenosť či pýcha a to by nemalo byť.

Aký odkaz, resp. pranie pošlete cestou Doľanských novín obyvateľom Dolian ako najstaršia občianka obce Doľany?

Stručný, ale jasný: Aby sa aj mladí, aj starší, vrátili k životu svojich predkov skromnosťou, dobrom, ale aj radosťou a úsmevom. Aby nezabúdali na ich vzácne a pekné tradície, ktoré nám a im zanechali, ale práve naopak. Aby ich oživovali a pokračovali v nich v duchu slov našej hymny: „Otec, mať, celá dedina, všetci sme ako rodina, akoby putom vznešenej lásky spájala rodná hlina...“

Pani Valéria Bednarovská, úprimne si vážime a ďakujeme za Váš rozum, obdivuhodnú pamäť a ochotu – vzhľadom na dožitý krásny vek 90 rokov – poskytnúť redakcii Doľanských novín tento rozhovor. Z Vašich odpovedí plynie skromnosť a dobro, viera, nádej a láska, ktoré prajete a odkazujete aj nám ostatným.

Dovoľte mi odovzdať Vám kyticu tých najkrajších prání k 90. rokom, náruč požehnanja, zdravia a pokoja duše. Osobitne Vám ďakujeme za všetky Vaše modlitby, dobré slová a skutky nielen pre svoju veľkú rodinu, ale aj rodnú dedinu.

Na záver už len vinš od Juraja Fándlyho: „*Buďte teda zdravá, dobre sa majte a s rovnakým vinšom na nás spomínajte!*“

JUDr. Ida Konopová, PhD.

Dávna minulosť zblízka.

Konferencie o Červenokamenskom panstve

Tím organizátorov zložený zo zástupcov Združenia obcí Mikroregión Červený Kameň, MV SR, Štátneho archívu v Bratislave, pracoviska Archív Modra, spolupracujúcich organizácií aj jednotlivcov Vám dávajú do pozornosti pripravovaný **druhý ročník** interdisciplinárnej konferencie **Ludia | Priestor | História** s podtitulom **Sídlný vývoj a formovanie kultúrnej krajiny**. Pozvaní odborníci a angažovaní laici sa budú venovať formovaniu územia panstva človekom od stredoveku do súčasnosti. Nebudú chýbať ani príspevky z oblasti využitia historických poznatkov v praxi. Konferencia sa bude konať v plánovanom termíne – **20. júna 2024 na hrade Červený Kameň**.

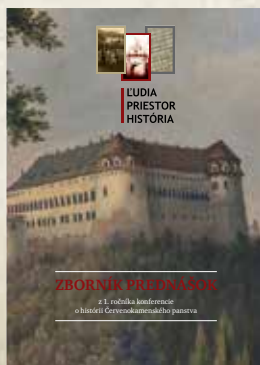
**LUDIA
PRIESTOR
HISTÓRIA**

Prvý ročník konferencie v júni 2023 bol zameraný na prezentáciu doterajších poznatkov a výskumov z rôznych vedných disciplín, ktoré sa týkali a realizovali na historickom území panstva Červený Kameň. Na úvodnom ročníku sa stretli odborníci, ako aj zástupcovia organizácií a občianskych združení. Spája ich profesijný či verejnoprospešný záujem o toto územie, objavujú, zachraňujú a obnovujú jeho hmotné a nehmotné kultúrne a prírodné bohatstvo.

**Mária Feješová, Štátny archív v Bratislave,
pracovisko Archív Modra**

2. ročník konferencie **Ludia | Priestor | História sa uskutoční
20. júna 2024 na hrade Červený Kameň.**

Zborník prednášok z 1. ročníka konferencie

V týchto dňoch finišujú práce na Zborníku prednášok z 1. ročníka konferencie **Ludia | Priestor | História** o histórii Červenokamenského panstva. Publikácia, v ktorej sa autori venujú výskumu historického územia panstva Červený Kameň, do ktorého patrili aj Doľany, by nemala chýbať žiadnemu milovníkovi lokálnej histórie. V prípade záujmu si ju môžete predobjednať na e-mailovej adrese: denki@denki.sk.

D. Ďurďovič

FOTOARCHÍV

Divadelný krúžok ZDŠ v Častej po predstavení „Skúšky čerta Belinka“. Zľava dole: F. Lederleitner, F. Lanák, J. Mruškovič, M. Schwarzová, H. Lennerová, zľava hore: A. Purgyňová, E. Kschillová, Ľ. Krátka, I. Monsbergerová (Foto: J. Kschill). Zo školského časopisu „Prvé krôčky“.

V redakčnej rade školského časopisu boli aj aktívne Doľančanky (okolo roku 1969).

Kultúrny dom v Doľanoch bol vybudovaný v akcii „Z“ v rokoch 1986-87, hodnota diela predstavovala 2 614 000 Kčs. (Zdroj: Kultúra v okrese Bratislava-vidiek, Okresné osvetové stredisko, 1988)

Dnes už neexistujúci detail nad oknom na fasáde Palkovičovho domu (foto: V. Hutár). **(dd)**

POLNÁ POŠTA III.

Pokračujeme... aj v prvom tohtoročnom čísle Doľanských novín sa s Vami podelíme o zážitky, príbehy, pocity a prežitie udalosti Ompitálskych mládencov - kamarátov, ktorí tieto historické momenty zvečnili vo svojich listoch počas svojej vojenskej služby v rôznych kútoch Slovenska v období druhej svetovej vojny. Ich adresátom bol, ako už všetci viete, môj dedko Jozef Schwarz rodák z Ompitála.

Neviem ako Vás, ale mňa osobne na nich veľmi láka tá sila kamarátstva. Tá túžba o sebe vedieť a silné puto chlapcov, ktorí rástli jeden vedľa druhého ako deti a ešte silnejšie je pre mňa poznanie, že tieto priateľstvá vydržali po celý ich život. Boli to ľudia, ktorí sa mohli na seba v každej životnej situácii vždy spoľahnúť, vedeli, že keď budú potrebovať pomôcť, budú tu jeden pre druhého cez deň či v noci... Narodením každého dieťaťa sa rodí nová generácia a nové storočie. Nuž a toto, do ktorého môžeme a dovolili nám „nakuknúť“, bolo to ich. Tak chvíľku zvedavo kráčajme v ich šľapajach, či po zemi, po ktorej chodili oni pred nami...

(Uvádzame prepisy originálov)

(List číslo 1)

11. 3. 1943 Ružomberok

Drahý kamarát Jožko!

Vopred môjho písania vás moc krátko pozdravujem. Dopis už podost očakávaný som dostal. Jožko ver mi že od teba tak čakám na dopis, viacej mám oňho záujem, ako keby mi písalo dievča. Jožko tohoročný fašank som od-bavoval len tak chladno to znamená že bez akejkoľvek zábavy, iba kúrom a v nedelu zase fodbalom a kinom. A zato som úplne spokojný. Úplne rad by som si poskákal zato ešte stále človek nemôže zabudnúť nato čosa už minulo. Len čím človek starší tím prichádza nato že čo som niekedy robil že to bola iba fantázia. Jožko ketsi vojakom aspon s teba ostane smelý chlap. Podotýkam že snáť nie len s teba toisté sa týka mna samého. Ket som bol doma najračej som išiel z dievčatom domov ket som bol napitý čo mi už aj isté dievča samé povedalo a som si aj tomu uznáť, že skutočne mala pravdu. Ateras nemáš začo pit tak musíš aj tak za dievčatom íst.

Teraz už začali odvody s celou silou už máme nádeje pomáľy zase mi na uchánov a berú ich žialbohu doradu tak dúfam že aj Ompitál sa nedá zahanbiť a bude tieš viacej regrutov ako ako vlany potom mi musíš referovat koho vezmu. Jožko písáš že si bol v Tatrách ak to šak si musel íst cez Ružomberok, alebo si šiel na Zvolen? Ak si šiel tak smi máľ písat, že ideš tadeto. Tak Jožko nemá ti už čo teras také písat. Ešte rás ta a tieš všetkých doma srdečne pozdravujem a prajem vám všetko najlepšie. Tvoj kamarát

Jano

Pozdravujem ešte zvláštne brata Lojzka. Aksamá?

(List číslo 2 - v tomto liste nechávame istú časť ako listové tajomstvo)

Adresát: Slobodník Jozef Schwarz - V.S. D.P.L.P. Po-prad / Letecké kasárne

Odosielateľ: Slobodník Jozef Purgina, Bardejov

V Bardejove 13. júla 1944

Drahý kamarát Jožko!

Predom mojho dopisu príjmi odomňa tento srdečný pozdrav a stálu spomienku na teba. Dopis som od teba dostal za ktorý Ty moc krátko ďakujem.

Jožko! Píšeš že vždy som Ty písat také srandy a teraz nič. Tak dnes bars aj nemá taký veľký klud ale Ty napíšem moje skusenosti a na Tvoj dopis odpoveď. Začínajú ma prenasledovat baby. Tak aj dnes tu prišla jedna, 16 ročná blondína slečna. Pekné dievča. Ale na šťastie mám službu až do pol noci. Tak poslal som za nou kamaráta. Ale tu pribehol že chce so mnou hovorit. Tak som ju odložil na zajtra. Ale mám Ty dobrý liek proti ním. Či si my videl, tu kotulku (prsten). Keď už sa nemožem jej striast dáť na prst prsten a poviem: „Ach keby to vedela moja žena.“ Účinok už začína ešte pár slov a mam kamen zo srdca dolu. Dnes ešte není vylúčené že nepríde aj druhá. Tú mám teda abych povedal pravdu ráda. V nedelu som bol snou druhý raz, čo prišla aj za mnou, pekná je. Však Eren by Ty povedal. Budeš sa čudovat že aký Eren, nuž Pekov. Majú cvičenie tak jeden den v pondelok tu spali aj Šopár Frano. Potom večer som išiel za nou aj s Erenom. Pozerali sme sa jeden za druhým snou ale 2 týždne. Až potom konečne som nadviazal spojenie. Tu si musíš dávat veľký pozor. Lebo „muzikant“ bys bol hned. Tu sa Ta hned pýta že či si ju vezmeš. Samozrejme povieš: „Nužateda.“ Už som nie ten čo doma. Možná si myslíš že píšem na rady. Na tom záujem nemá.

Čo sa týka vojenskej stránky. Partizánov je tu viacej možná ako nás. Na jednom mieste odzbrojili celú stráž 24 chlapov a zobrali im aj radiostanicu. Tak by aj nás mohli navštívit. Popluchy sú tu každú noc ale ešte doteraz nič. Teraz o tej našej domovine natú bych zabudol. Ja si na domov ani nepomyslím. Ved' na koho? Len na rodičov. Na ženy? Nechcem ani počut. Keď prídem domov najdem si zase a načo do predu myslieť. A k tomu

podkladať sa?? Už takej neni čoby sa jej klanal. Ty máš tiež pravdu. Teraz užívajme vojnu a keď príde domov potom civil. Čo sa pýtaš o tej ženbe? Tak otvorene som to nepočul. Ale že máš košolanku a že tam chodíš, a že už aj tak vážne skoro bych povedal. To mi písali aj z domu. O tom v dedine asi nevedia a keby aj vedeli. Čo na tom. Ozaj robil by si z toho ťažkú hlavu? To by si bol ozaj hlúpy, veď poznáš Ompitalanov. Nuž ako si rozumieš. Ale bych Ty radil nerob to. Už by si bol takí akysi zviazaný. A takto si voľný. Ale však sa to stane i keď človek na to najmenej počíta. A potom ja Teba varujem a sám to možem urobiť. Nuž akosi rozumieš. Čo sa týka mamenky majú pravdu. A potom pamätaj so mňou ako zo „starším družbom“. Tak vidíš Aj o toto sa mne jedná. Čo sa týka športu. Športujem ohromne. Milujem (vlastne šálím dievčence) a bozkávam. Čo ma teraz po fodbali. Hluposti pravda. Ale tie musia byť keď aj chleba nebude. Eren je ešte stále len „pištoľník“ bez pištole. Teda my sme sa ujali vedenia prvý. Však sa poznáme. Nie. Nuž Jožko len si prajem aby sme sa zišli tak niekedy doma. Lebo ja spím u vás alebo Ty u nás. Ale skôr ja u vás niekde v šope poriadne zmotorizovaní. Ale úfajme. Však máme dostávať na druhý mesiac alebo v septembri 14 dní dovolenej. To by sme sa zase poradili aby sme boli spolu doma. Tak Jožko ako vidíš musím končiť. Lebo vychádza papier. Tak ja som zdravý a mám sa tip-top čoho zo srdca prajem aj Tebe

„Dovidenia“ Tvoj verný kamarát Jožo

Že ty píšem na civilnú poštu sa nečuduj chcel som Ti toho viacej napísať. Na adresu na zadu nadaj nič. „Servus“ Napíš ako ma posudzuješ. Iste že som blázon. Ale nech.

(List číslo 3)

Ompitál, 19.II.1946

Milý bratre!

Práve dnes sme dostali prípis od Okresného národného výboru z Modry Teba týkajúci. Jeho obsah Ti uvádzam tak, ako ho píše ONV:

„Okresný národný výbor v Modre.

Číslo: 203/1946

Modra, 12.II.1946

Vec: Jozef Schwarz Ompitál, št.vyživ.príspevok.

Obvodnému úradu NV v Ompitáli

Zistite Príčinu zbehnutia, úmysel a politické zmýšľanie Jozefa Schwarza a kde sa v čase zbehnutia zdržoval.

Zpravu podajte obratom.

Neč. podpis, v.r. prednosta“

Tento prípis Ti citujem celý len preto, lebo my to vrátim s tým, že nech vec dajú vyšetriť Tvojmu Veliteľstvu v Ružomberku. Pravdepodobne s Teba spíšu zápisnicu a túto odošlú Okresnému NV v Modre. Teda priprav sa! Ako príčinu zbehnutia udaj, že chcel si už skorej zbehnúť, ale nebolo Ti to možné, keďže si bol pod stálym dozorom. Udaj tiež to, ako si mi rozprával, že si skočil z auta, keď Vás pri vzniku povstania viedli do Nemecka. Najlepšie bude, keď sa o veci poradíš napred s p.por.Haršánym. Ďalej že v čase zbehnutia si sa zdržoval u svojej matky v Ompitáli – aby si náhodou omylom nepovedal, že si pracoval na opevňovacích prácach. Teda dôkladne si to

premysli a konaj opatrne. Práve na tomto záleží, či dostaneme ten vyživovací príspevok alebo nie. Teda jedna vec by bola skončená.

Ak by si chcel prísť na koniec fašiang domov, k zaujímavosti Ti oznamujem, že zábava bude 2.dni a to pravdepodobne v nedelu u Švarcov a v pondelok hore. Tiež sa už vopred teším, že čo skoro budem môcť pravdepodobne odísť. Práve tento týždeň čakám odpoveď. Prepáč, že už musím končiť, lebo nemám už viacej času. Prijmi ešte od celej rodiny pozdrav. Končím

Alojz

(List číslo 4)

Odosielateľ: Strelník Štefan Gáži, Burel, poľná pošta 8

Pozdrav z Východu od kamaráta.

Drahý kamarát prímy odomna srdečný pozdrav so stálu vspomienku. Pozdravujem aj kamarátov často si na Vás spomínam. Ja sa mam dost dobre ale myslim že vy sa mate lepší, som zdravý ktorého zdravia prajem aj vám. Je tu ešte moc snahu ale už pušta. Elijašovi som písal z Trnavy ale mi spiatky nenapísal. Nevieť prečo, nebol som v Ompitaly už dávno a neviem či tam ešte aj nekedy dojdem. Pozdravujem Selestinu. Bol bych aj prišol do Ompitala keď som bol doma, ale nemal som tolko času. Prosim ťa hned mi daj odpoveď, ja nemožem tak moc otalto písať ale aspoň vy napíšte mne. Však sem to ide bez znamok. Zbohom milí kamaradi do videnia

Štefo

Prajem vam Šťastlivé a vesele Veľkonočné sviatky a po sviatkoch dobré zábavy. Milý kamaráti prosím vás aspoň vy mi nekedy napíšte lebo tu sa človek inším nerozveselí len tím. Však karta stojí len 10 halierov ale môže sa tu aj otvorený list poslať.

Na dnes to je všetko moji milí čitatelia... Každý z týchto štyroch listov je zaujímavý a v každom ohľade iný. Verím, že ktorýkoľvek z nich vyvoláva osobitné pocity v každom z Vás...

Zuzana Jurčovičová

Život v našej materskej škole od januára do konca apríla

U nás čas veľmi rýchlo plyní, a tak ani nevieme ako a od privítania nového roka sme skočili do mesiaca máj. A je to aj preto, že spoločne toho každý deň veľa zažívame.

Snehu sme si tento rok užili len na krátky čas, ale hneď sme mali plný dvor snehuliakov a užili si i riadnu guľovačku. Aj keď to trvalo len pár dní, nás to neodradilo, vyrobili sme si svoje vlastné lyže, hoci len z kartónu, doniesli skutočné bežky a skúšali techniku bežkovania na koberci v našej škôlke ❶ a veľmi nás bavil hokej.

Pri EXPERIMENTOVANÍ s výrobou a pozorovaním ľadu sme skúmali jeho vlastnosti a zapisovali výsledky nášho pozorovania. V prírode sme dychtivo chodili hľadať stopy zvierat v zamrznutej pôde a priradovali ich k zvieratám, ktoré poznáme.

Ani nám sa nevyhla choroba a keď stúpila chorobnosť na 71 %, mali sme CHRÍPKOVÉ PRÁZDNINY. Potrápila, nielen deti, ale i pani učiteľky. Preto sme museli odložiť i náš obľúbený karneval.

V rámci témy EXPERIMENTOVANIA sme zistili ako funguje statická elektrina, rozpustnosť látok vo vode, klíčenie fazule, rozpínavosť materiálov, aké farby vznikajú miešaním ako i silu magnetizmu.

A prišli FAŠIANGY, ktoré sme oslávili fašiangovým sprievodom s maskami v našej škôlke.

Naša obec je plná ľudí, ktorí majú vzťah k REMESLÁM a TRADÍCIÁM. Bez nich by to nešlo. Tak sme sa boli pozrieť u keramikárky, pani Ivety Bednárovej ❷. Pani krajčírka, Iveta Polčicová ❸, nám do MŠ priniesla šijacie stroje

a predviedla ako sa s nimi narába. V muzikantskom dome to rozozvučal klarinetom a bicími pán Jožko Mruškovič ❹ a my sme mu zato zaspievali. Vo vinohrade nám, pán Ervín Demovič ❺, ukázal aký je dôležitý zimný strih viniča, a to sme si doteraz mysleli, že to len my sa dávame strihať. Chceme sa im tuto cestou veľmi pekne poďakovať, že nám venovali čas, naučili nás nové poznatky a boli trpezliví.

MAREC MESIAC KNIHY nás ukázal ako sa rodí kniha. Skúsili sme si ju vyrobiť aj my recyklovaním, prezentovali svoju obľúbenú knihu a naučili sme sa i báseň. Všetko sme to zavřšili návštevou obecnej knižnice, kde nám pani Janka Tichá ❻ porozprávala o tom ako knižnica funguje, mohli sme si pozrieť všetky knihy, ktoré tam boli a prísť si ich s rodičmi i požičať. A veľmi sa nám páčilo, že nám prišli prečítať rozprávku pred spánkom naši kamaráti, žiaci, zo základnej školy.

Prijali sme pozvanie do základnej školy, kde sa išli pozrieť naši predškoláci, ktorí sa už veľmi tešia, že budú v septembri nosiť školskú tašku a naučia sa čítať, písať a počítať.

A keď prišla JAR, tak sme ju privítali tancom spevom, básňou a výzdobou stromov vajíčkami pred spoluobčanmi Dolian ❼.

Dedko Lojzko Schwarz ❽ nám prišiel ukázať ako sa pleťú korbáče z ôsmych prútikov a ŠIBAČKA mohla začať.

❶

❷

❸

❹

❺

A keďže sa v prírode príchodom jari je počuť spev vtákov, tak sme si k nám do škôlky zavolali uja Michala Slávika 9, ktorý nám vysvetlil názvy vtákov, spôsob života, aké vajcia znášajú a rôzne iné zaujímavosti. Vyrobili sme si aj svoje veľkonočné vajičko.

A hoci neskôr, predsa sme sa dočkali KARNEVALU, kde sme sa premenili na rozprávkové bytosti, dobre si zasúťažili a prežili krásne chvíle plné radosti so Šašinkou.

Téma PRI JAZERE a ZVIERATÁ A ICH MLÁĎATÁ nám dala možnosť vyraziť na dlhšiu turistiku na Jazierka 10, kde sme porozozovali zvieratá, ktoré tam žijú ako i na družstvo, kde sme videli chov kôz, kráv a koní. K tomu nám teta Lucka Peňáková 11 priniesla ukázať sliepočku liliputku a malé kuriatka a pozozprávala nám o nich ako i o spôsobe ich života.

Vďaka STROMU ŽIVOTA si užívame outdoorové aktivity a stali sme sa i ochrancami prírody. Ako by to bolo, keby sme v rámci DŇA ZEME nesnažili urobiť plány ako ochrániť našu planétu ZEM. Pýtate sa ako? Zatiaľ len šetrením a zachytávaním vody, ktorú sme potom použili na splachovanie záchodov, zbierali sme odpad okolo MŠ i širšom okolí, učili sa o triedení odpadu a vysiali kvietky.

Všetkým našim učiteľom, ktorými sa stali i naše mamičky, dedkovia, remeselníci, žiaci zo školy i priatelia našej MŠ ešte raz veľmi pekne ďakujeme. Taktiež ďakujeme ujo-

vi PALKOVI POLČICOVI, ktorý nám prišiel pripevniť všetky skrinky do stien kvôli bezpečnosti.

Ďakujeme za nové dvere, lebo tie staré už doslúžili, za žalúzie a rolety pani starostke KATKE GULDANOVEJ, ktorá nám pomôže vždy, ak o to požiadame.

A čo sa nám ešte podarilo? Vytvorili sme novú WEBSTRÁNKU materskej školy kde si o nás nájdete informácie na: <https://msdolany.edupage.org/> a máme spustený EDUPAGE na komunikáciu s rodičmi. Tak si už môžu nájsť o nás informácie i záujemcovia mimo našej FB uzavretej skupiny. Ďakujeme DOMINIKE SMUTNEJ za tri návrhy LOGA NAŠEJ MŠ. Z týchto troch návrhov nakoniec vyhralo jedno, ktoré spoločne vybrali rodičia s deťmi a pani učiteľkami.

Tešíme sa, že sme ZÍSKALI GRANT zo STROMU ŽIVOTA a môžeme v máji zrealizovať sadenie vo vyvýšených záhonoch, na kúpu ktorých sú určené financie z tohto grantu.

Srdečne touto cestou pozývame rodičov detí, ktoré podľa kritérií prijatia do MŠ môžu od septembra 2024 nastúpiť do MŠ, aby prišli na zápis, ktorý prebieha celý máj. Bližšie informácie nájdete na našej webstránke ako i na plagáte uverejnenom na FB obce.

Tešíme sa na vás!

Vaša materská škola 😊

V škole sa vždy deje niečo zaujímavé

Karneval

7. február bol dňom masiek. Vyzdobený školský klub detí sa premenil na tanečný parket s rôznymi rozprávkovými bytosťami. Deti si za pomoci rodičov vyrobili krásne masky. K príjemnej karnevalovej nálade nechýbala dobrá hudba s programom, ktorého súčasťou bola aj tombola. Pre deti sme pripravili aj súťažné hry o ceny, ako stoličkový tanec, tanec s balónom a iné. Školský karneval priniesol deťom, ale aj nám krásne prežitú popoludnie. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí prispeli k vytvoreniu príjemnej atmosféry školského karnevalu.

Stretnutie s rodičmi

22. februára navštívili našu školu rodičia budúcich prvákov v budove školy. Oboznámili sa s aktivitami, so spôsobom výučby a materiálno-technickým vybavením školy. Dostali veľa užitočných rád, čo všetko má viesť budúci prvák a ako postupovať pri rôznych problémoch. Prezreli si priestory školy a v rodinnej atmosfére si vymenili pár informácií. Ďakujeme pani riaditeľke MŠ A. Cíferovej za osobnú účasť na stretnutí.

Prednáška

12. marca sme mali prednášku – Ako cestovalo jablčko. Prišli k nám do školy z firmy Plantex z Veselého pri Piešťanoch, ktorí nám dodávajú aj ovocie na desiatu pre žiakov v rámci projektu Školské ovocie. Žiaci sa dozvedeli zaujímavé a veľmi poučné informácie o jablčkách, aj o ich ochrane, význame, skladovaní i škodcoch. Zistili sme, aká náročná je práca v ovocnom sade. Na záver každý žiak dostal darček: slovníček, kľúčenu a jablko.

Budúci prváci u nás

Sú to síce ešte škôlkári, ale už teraz sa tešia na školské tašky, peračníky a nové vedomosti, ktoré u nás v škole získajú. Hovoríme o budúcich prváčkoch, ktorí nás navštívili 14. marca. Prezreli si prostredie školy, vyskúšali si sedenie v prváckych laviciach, absolvovali hodinu matematiky s tretiakmi a štvrtákmi, ktorí im darovali vlastnoručne vy-

robený darček: červík na liste, ktorý sa s pomocou dokáže hýbať. Pokračovali v poznávaní školského klubu na hodine výtvarnej výchovy, kde sa spoločne s prvákmi a druhákmi pustili do výroby pšeničných panáčikov, ktorých si zobrali so sebou. Do Veľkej noci sa krásne zazeleňali. Na záver navštívili náš dvorček. Všetky naše atrakcie si vyskúšali a ťažko sa s nimi lúčili. Rozlúčili sme sa a už sa tešíme, keď zasadnú do lavíc prvej triedy. Na zápis dňa 4. apríla sa do našej školy prihlásilo 7 nových prváčikov. U niektorých prebiehajú ešte testy školskej zrelosti, ale pevne veríme, že všetkých u nás privítame budúci školský rok.

Deň otvorených dverí

Pre rodičov a priateľov školy sme si 20. marca pripravili Deň otvorených dverí, počas ktorých mali možnosť zúčastniť sa alebo nazrieť na vyučovací proces. Deti ukázali všetko čo vedia, ale aj prácu v skupinách alebo prácu na interaktívnej tabuli. Ako učiteľia sme mali možnosť ukázať aké metódy a pomôcky používame počas vyučovania. Program pokračoval aj v školskom klube detí s pani vychovateľkami. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili.

Vítanie jari

V piatok 22. marca sme spoločne slávili jar spojenú s jarnou výzdobou obce. Išli sme v sprievode so spevom od ZŠ smerom k hasičskej zbrojnici, kde bol krátky kultúrny program spolu so škôlkármi a vyzdobili sme park vlastnoručne vyrobenými kraslicami.

Marec – mesiac knihy

Počas marca sme pripravili pre deti projekt „Kniha ťa zoberie do úžasného sveta, to ti počítač a mobil určite nedá!“ Začal sa 12. marca a skončil 3. apríla. Každý utorok dostali žiaci knižnú hádanku. Prečítali si daný príbeh a počas týždňa riešili danú úlohu. Odpoveď zapísali na lístok, ktorý dostali v škole a odovzdali pani učiteľkám. Za správne odpovede v 3 knižných hádankách dostali 15 žiaci športové vrecúška. Každú stredu sme zverejnili 2 knižných hrdinov. Žiaci mali za úlohu uhádnuť ich mená.

Správne odpovede priniesli tiež pani učiteľkám. Za správne uhádnutých 6 knižných hrdinov dostali 13 žiaci šiltovky. Každý piatok bola v doobedných hodinách pre deti vyhradená čítareň. Mohli si priniesť vlastné knihy alebo si požičať školské knihy. Starší žiaci sa jej tak nevedeli dočkať, že začali si čítať už cez prestávku. Mladší žiaci si svoje knižky najskôr predstavili a potom sa pustili do čítania. Prekvapilo ich, koľko stihli prečítať. V ŠKD si ešte vyrobili aj záložky do kníh. Počas jedného týždňa žiaci tvorili aj vlastnú báseň. Použili v nej určené slová a dotvorili ju ilustráciou. Báseň odovzdali 8 mladší žiaci a dostali knihy. Pri tejto príležitosti sme pripravili aj viacero zaujímavých akcií, napr. besedu s detskou ilustrátorkou Martinou Matlovičovou dňa 21. marca. Žiaci mali možnosť vidieť jej originály a porovnať si to s ilustráciami v knihe. Zistili sme, že pani ilustrátorka pracuje technikou, ktorá sa volá koláž. Predstavila nám knihy, ktoré ilustrovala okrem treťiackej čítanky. Už vieme, že ilustruje knihy aj do zahraničia. Dozvedeli sme sa zopár informácií aj z jej života. Žiaci boli veľmi aktívni a chceli toho veľa vedieť. Starší žiaci mali pripravené aj vlastnoručne vyrobené záložky, ktoré im podpísala. Ako darček sme od pani ilustrátorky dostali pre školu audio knihy. Dňa 27. marca sme navštívili obecnú knižnicu v kultúrnom dome. Pani knihovníčka Janka Tichá vysvetlila deťom ako funguje knižnica, čo všetko v nej nájdú a kedy si môžu prísť knihy požičiavať. Žiaci si aj niektoré knihy požičali domov. Tretiaci a štvrtáci sa potom vybrali do materskej školy čítať detičkám pred spaním rozprávku. Pani učiteľky ich za to odmenili sladkosťami.

Výzvy

Pred Veľkou nocou deti v ŠKD vyrábali veľkonočné pohľadnice pre bývalých zamestnancov školy, ktoré sme poslali poštou alebo osobne odovzdali do schránok. Niektorí žiaci si vyrobili pohľadnice aj pre svojich príbuzných. Dňa 21. marca prebiehala na našej škole tzv. Ponožková výzva! – obuli sme si ponožky rôznej farby a takto sme si pripomenuli Deň Downovho syndrómu. Upriamili sme svoju pozornosť k tejto genetickej odchýlke a uvedomili sme si, že byť odlišný je normálne. Dňa 22. marca bol svetový deň vody a my sme celý deň pili len čistú vodu. Pre niektorých to bola ťažká výzva, ale všetci to zvládli. Dňa 18. apríla bol Deň narcisov – deň boja proti rakovine. Tento deň sa nesie v žltej farbe umelých a živých narcisov na podporu všetkých, ktorí čelia zákernej rakovine. Tento deň sme prejavili spolupatričnosť aj my na škole oblečením sa do žltej farby.

Reprezentácia školy

K činnosti našej školy neodmysliteľne patria aj súťaže a akcie, kde deti prezentujú svoje vedomosti, zručnosti a talent. V decembri sme sa zapojili do medzinárodnej výtvarnej súťaže: Vianočná pohľadnica. 14 najlepších prác sme poslali do Oravského kultúrneho strediska. Čestné uznanie poroty získali dvaja naši žiaci 1. ročníka: Janko Schmidt a Eliška Vrbinkovičová. Ich práce boli vystavené do konca januára v Západnej terase Bratislavského hradu, ale aj v Žiline, v Námestove, Trstenej, Dolnom Kubíne, aj v Poľsku. V školskom kole matematickej súťaže Pytagoriáda sme mali troch úspešných riešiteľov 3. ročníka. Do okresného kola boli pozvaní dvaja žiaci. Žiačka Emka Hrdličková sa v okresnom kole v Pezinku stala úspešnou rie-

šiteľkou s počtom bodov 21. Vo februári nás 5 žiaci reprezentovali na Školských maratónskych hrách v Športovej hale SOŠ Komenského v Pezinku. Z 24 družstiev obsadili krásne 11. miesto. Vo februári na otvorení Plesu športovcov v kultúrnom dome naše deti svojím vystúpením zožali obrovský potlesk a obdiv. Dňa 28. februára sa uskutočnilo školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín, ktorého sa zúčastnili 11 žiaci 2.- 4. ročníka. Na 1. mieste sa umiestnil Teo Stankovič (3. roč.), ktorý reprezentoval našu školu aj v okresnom kole dňa 27. marca v Modre. Školské kolo spevákovej súťaže Slávik Slovenska 2024 bolo 10. apríla a zúčastnili sa ho 13 žiaci 1.- 4. ročníka. Na 1. mieste sa umiestnil Jurko Baláž (3. roč.). Zapojili sme sa ešte do dvoch výtvarných súťaží: Grafický návrh žiackej knižky a Vesmír očami detí. Na výsledky ešte čakáme.

Deň Zeme

Deň Zeme vznikol ako reakcia na rozsiahle poškodenie životného prostredia. Je potreba si uvedomiť, že zemské zdroje nie sú nevyčerpatelné, a preto sa treba venovať otázkam životného prostredia a prostredníctvom spoločného celosvetového úsilia chrániť jej poklady pre budúce generácie ľudí a ostatných tvorov žijúcich na Zemi. My sme si tento deň pripomenuli 22. apríla. Spolu sme sa zamysleli a pouvažovali ako chrániť životné prostredie, ako pomôcť našej planéte. Podnikli sme kroky na ochranu našej planéty a ona sa nám za to určite odmení. Mali sme interaktívnu besedu s Matejom Zámečnikom. Hravou formou priblížil deťom dôležitosť ochrany prírody a vzbudil v nich záujem o ekologické témy. Čistili sme okolie školy a učili sa triediť odpad. Navštívili nás misiónári s našim pánom farárom a čakali nás rôzne udržateľné výzvy. Veľa sme sa rozprávali, hľadali riešenia, zabávali, pomáhali, tvorili, stavali, spievali a tancovali. Bol to úžasný deň!

Plány školy

A čo nás ešte čaká? Usilovne pripravujeme pre rodičov, najmä mamičky, darčeky a kultúrny program ku Dňu matiek. V máji žiaci absolvujú výchovný koncert a workshop s divadlom Hojdačka. Krásny mesiac máj ukončíme oslavou MDD: budú rôzne hry, opekačka v lese a noc strávime v škole spolu s Pátračskou večernou hrou a malým kinom. Do konca školského roka nás čaká školský výlet, Regionálny deň, stanovačka na Deň otcov, činnosti zamerané na ochranu života a zdravia, plavecký výcvik a Dopravný deň. Už teraz sa nevieme dočkať.

Mgr. Jana Hudecová, riaditeľka ZŠ

Obec Dolány vás pozýva

KULINÁRSKE ZÁŽITKY NAŠEJ NOVEJ KUCHYNE

17. MÁJ, 18:00
KULTÚRNY DOM

- skvelý kulinársky zážitok chuti šéfkuchára Petra
- ochutnávka jedál podľa vlastného výberu „All you can eat“
- dychová hudba Doľančanka
- miestni vinári

Cena vstupenky je 10€.
Vstupenky si môžete zakúpiť na OÚ v Dolanoch alebo na mieste v deň podujatia. Vopred zakúpené vstupenky budú zľosovateľné. Počet miest je obmedzený.

Obecný úrad Dolány, Dolány 169, evdolany@dolany.sk, 0911 198 946

SÚŤAŽ O NAJKRAJŠIU PREDZAHRÁDKU

UKÁŽTE NÁM, AKO SA S LÁSKOU STARÁTE O PRIESTOR PRED VAŠIM DOMOM!
VAŠA PREDZAHRÁDKA MÔŽE KVITNÚŤ ZELEŇOU, ŽIARIŤ ČISTOTOU A LÁKAŤ OKOLODÚCICH SVOJOU KRÁSOU.

3 NAJKRAJŠIE PREDZAHRÁDKY ZISKAJÚ ZAUJÍMAVÉ CENY.

VYHODNOTENIE SA USKUTOČNÍ V PRVÝ SEPTEMBROVÝ TÝŽDEŇ.

NEVÁHAJTE A ZAPOJTE SA!

12. 5. 2024

Púť k úcte sv. Leonarda

Tradičná dolianska púť
Kostolík sv. Leonarda

17. 5. 2024

18.00 hod.

Kulinárske zážitky našej novej kuchyne

Organizátor: obec
Dom kultúry J. Fándlyho

19. 5. 2024

Deň matiek

Organizátor: ZŠ a MŠ Dolány
Dom kultúry J. Fándlyho

24. 5. 2024

12.00 – 16.00 hod.

Zber nebezpečného odpadu

Areál PVOD

8. 6. 2024

7.00 – 22.00 hod.

Voľby do Európskeho parlamentu

Dom kultúry J. Fándlyho

21. – 23. 6. 2024

Dolány v Dolanech

Dolány pri Olomouci

29. 6. 2024

Zber veľkoobjemného odpadu

Areál PVOD

5. 7. 2024

Cyrlometodský hold Dolianskym osobnostiam

Organizátor: obec
Dvor Palkovičovho domu

**Sledujte dianie
v obci na
www.dolany.sk**

Alebo na Facebooku:

**Obec Dolány - oficiálna stránka
Dolány - komunitná skupina**

DOĽANSKÉ NOVINY

ZO ŽIVOTA V OMPITÁLI ■ VYCHÁDZA 3x ROČNE

ISSN 1339-1240 • EV 4366/11

DOLANSKÉ NOVINY, vydáva 3x ročne Obecný úrad v Dolanoch, 900 88 Dolány 169, IČO: 00 304 727. **Redakcia:** Ing. Daniel Ďurdovič (dď), Mgr. Katarína Guldanová (kg), JUDr. Ida Konopová, PhD., Ing. Natália Bednárovská (nb), Bc. Veronika Ješkova (vj), Ladislav Braníš, Zuzana Jurčovičová. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie. Neprešlo jazykovou úpravou. **Ilustrácia na titulke:** Mgr. Petra Hamzová. Vyšlo v náklade 400 kusov, nepredajné – distribúcia zadarmo. Ročník 14. Číslo vyšlo v máji 2024. **Grafická úprava:** Ing. Daniel Ďurdovič **Tlač:** Letterpress, s.r.o., Bratislava. **Kontakt:** OÚ Dolány, www.dolany.sk